

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/135/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721202201
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5721202201.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. L., M. XX.XX.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: C. C., M. XX.XX.XXXX, A. Q. L., E.. S. Č.. XX/XX, A..Č.. Q. L., E.. D. J. Č.. X, zastúpená spoločnosťou AK JUDr. Miriam Podhradská, s.r.o., so sídlom Martin, ul. Ambra Pietra č. 10645/17, IČO: 50 157 892, a otca: I.. L. L., M. XX.XX.XXXX, A. Q. L., E.. S. Č.. XX/XX, zastúpený Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom Ružomberok, ul. A. Bernoláka č. 1419/10, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu - nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, taktó

rozhodol:

Návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu podaný a tunajší súd dňa 09.07.2021 z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 09.07.2021 bol na tunajší súd podaný návrh otca, ktorým žiadal zmeniť úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, že maloletý sa zverí do striedavej osobnej starostlivosti.

Svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že posledné rozhodnutie o rodičovských právach a povinnostiach k mal. dieťaťu bolo rozsudkom OS Martin 19P/21/2021zo dňa 29.03.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.04.2021. Avšak od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov na strane mal. dieťaťa. Doterajšia úprava stretávania a výchovy mal. C. nevyhovuje. Mal. dieťa prezentuje svoj názor, aby s otcom mal. dieťaťa bola mal. C. dlhší čas. Forma stretávania s otcom mal. C. nevyhovuje a dieťa chce byť s otcom v omnoho širšom rozsahu, ako to vyjadrilo pri prvom stretnutí so sociálnou kurátorkou, na šetrení na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v mieste bydliska matky, kde mal. C. uviedla, že chce byť na rovnako s otcom aj s matkou. Otec mal. dieťaťa vzhľadom na skutočnosť, že dieťa je vekovo staršie, dieťa má vytvorený riadny citový vzťah k obidvom rodičom, sú dané predpoklady, aby sa otec mohol starať o výchovu dcéry formou striedavej osobnej starostlivosti. Otec mal. dieťaťa je spôsobilý vychovávať dcéru formou striedavej osobnej starostlivosti vzhľadom na vyšší vek dieťaťa, na citové väzby vytvorené k otcovi, vývinové potreby dieťaťa, stabilitu výchovného prostredia, pričom formou striedavej osobnej starostlivosti by bola lepšie zaistená výchova a záujem maloletého dieťaťa. Otec mal. dieťaťa je pripravený dohodnúť sa na zverení mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti formou uzavretia aj rodičovskej dohody schválenej súdom. Prvoradou úlohou rodiča je práve reálne sa podieľať na výchove svojho dieťaťa a reálne poskytnúť dieťaťu všetky potrebné vzory výchovy tak, aby z dieťaťa vyrástla rozvinutá osobnosť. Otec mal. dieťaťa má snahu sa s matkou na potrebách a stretnutiach s mal. dieťaťom dohodnúť. Rešpektuje i rolu matky, avšak vo vývine mal. dieťaťa je rola otca nezastupiteľná a nenahraditeľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv

a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Práve zachovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku dieťaťa s obidvomi rodičmi. Najmä, že otec má vytvorené všetky podmienky osobného pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, t.j. má vytvorené bytové, finančné, materiálne podmienky pre fungovanie striedavej osobnej starostlivosti. Rovnako otec mal. dieťaťa má právo mal. dieťa vychovávať svojou osobnou starostlivosťou, prostredie v ktorom otec býva je dieťaťu známe, je to jeho domov, v ktorom vyrastalo, kde má naďalej trvalý pobyt, dieťa je u otca zvyknuté, na stretnutia s otcom sa mal. dieťa teší. Rovnako matka v komunikácii s otcom dieťaťa uvádza, že dieťa otca vyhľadáva a pýta sa na otca. Aj matka má dostatočnú vedomosť, že pre výchovu dcéry je spoločná striedavá výchova prospešná a je v najlepšom záujme mal. dieťaťa. Pre zdravý vývoj mal. dieťaťa je výchova rodiča dieťaťa nepostrádateľná, osobnosť rodiča pre výchovu dieťaťa je rozhodujúca, dieťa nevyhnutne potrebuje vzor a pre výchovu psychicky vyzretého rodiča. Otec dieťaťa má vytvorený riadny citový vzťah k dcére, pozornosť, lásku, náklonnosť a najmä, že otec mal. dieťaťa si chcel založiť rodinu s matkou mal. dieťaťa a mal snahu vytvoriť riadne rodinné zázemie pre výchovu detí. Pre formovanie charakteru dieťaťa sú potrebné vzory správania, morálka, štruktúra mravných noriem rodičov a pre formovanie charakteru má mať dieťa dobrý vzor. Rovnako nepostrádateľnou skutočnosťou je skutočnosť, stykať sa s druhým rodičom. Pretrhnutie citového puta dieťaťa k niektorému rodičovi vedie k narušeniu základnej životnej istoty dieťaťa a pre vývoj dieťaťa je nevyhnutné, že potrebuje prítomnosť dospelšej osoby ku ktorej si vytvára pevný a trvalý vzťah. Zachovanie vzťahu dieťaťa s obidvoma rodičmi je práve prvoradáý záujem dieťaťa a najmä, aby z dieťaťa vyrástol zdravý jedinec s pozitívnou hodnotovou orientáciou. V prípade ak z konania niektorého z rodičov vyplýva skutočná a nefalšovaná snaha pristupovať k vzniknutej situácii pozitívne (účasť na psychologickom poradenstve, návrhy na uzavretie rodičovskej dohody, ochota k ústupkom pri zachovaní zákonných práv je potrebné vziať do úvahy aj tieto skutočnosti.) Treba zdôrazniť, že jedným z určujúcich faktorov pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti je ochota spolupracovať s druhým rodičom pri výchove dieťaťa. Ak táto nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič výchovne nespôsobilý. Otec mal. dieťaťa aktívne pristupuje k výchove svojho dieťaťa, kedy dieťa vznieslo námietku odovzdávaním osobných vecí medzi rodičmi, kedy mal. dieťa tieto osobné veci (cestovná taška) nosilo so sebou do škôlky. Dieťa tento stav ohľadom nosenia celej batožiny na pobyt u otca a pri návrate od matky zaťažovalo, otec oslovil matku s cieľom riešenia danej situácie, avšak bezvýsledne. Matka nevníkala ako dcéra prežíva nástup a odchod zo škôlky s cestovnou taškou, že ju to trápilo a najmä, že sa cítila ako tulák. Zároveň otec participoval pri zakúpení oblečenia pre dcéru s matkou, kde prispel vo výške 1/2-ice nákladov na oblečenie. Avšak oblečenie matka pre pobyt u otca nedávala podľa potreby, čo zase zbytočne vyvolalo konflikt, keď dieťa nemohlo mať pri sebe potrebné oblečenie. Otec dieťaťa tieto situácie musel poriešiť sám, nakoľko matka bola v tejto veci pasívna. Otec mal. dieťaťa ohľadom nosenia osobných vecí, oblečenia a potrieb na pobyt u otca vyriešil tak, že mal. dieťaťu zakúpil dostatok oblečenia, sandálov, obuvi, výživových doplnkov cca vo výške 300eur (245€ stál bicykel a helma 11,95€, okuliare a fľaška cca 20€) a tým nosenie cestovnej tašky z od matky k otcovi a späť sa stalo pre dieťa konformnejšie. Tým u dieťaťa nastala výrazná úľava, dieťa bez problémov odchádza do škôlky a zo škôlky a necíti sa previnilo, prečo dieťa je nútené nosiť cestovnú tašku a ostatné deti v škôlke nie. Od matky si otec dieťaťa prevezme malý ruksačik, kedy sa spravidla zastaví otec po ruksačik pred škôlkou cca 6.45 hod. a poobede v dňoch keď navštevuje dcéra škôlku. Teda matka ponechala riešenie danej veci výlučne na otca dieťaťa. Skutočnosť, že otec dieťaťa prispel matke na oblečenie a následne matka odmietla ho poskytnúť dieťaťu na pobyt u otca je neštandardné a takéto konanie nie je v záujme mal. dieťaťa. Dcéra sa teší na príchod domov, je šťastná, no jej správanie je výrazne zmenené po niekoľkých dňoch, ktoré strávi v byte matky, je panovačná; drzá; citovo rozladená, nedokáže sa sústrediť na rôzne aktivity. Toto jej správanie ide do úzadia po pár dňoch strávených s otcom doma v jeho byte, dcéra je kľudnejšia, citovo stabilnejšia, proste dcéra akú si ju pamätá ešte zo spoločného spoluzitia v jednej domácnosti. Mal. dieťa trvá na tom, aby rovnako trávilo čas pri matke ako aj pri otcovi. Dieťa sa otcovi sťažovalo, že matka sa jej venuje minimálne a väčšinou časuje s inými členmi rodiny alebo sama. Otec mal. dieťaťa má vytvorené dostatočné zázemie pre výchovu svojej dcéry formou striedavej osobnej starostlivosti, keď dcéra prejavila vôľu bývať u otca u neho doma, v byte. Mal. dieťa má vytvorené všetky podmienky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, keď dieťa je u otca spokojné a šťastné.

2. Matka sa k návrhu písomne vyjadrila podaním zo dňa 27.09.2021. Uviedla, že maloletá C. L. P. M. R. XX.XX.XXXX v Martine rodičom C. C. J. I. L. L.. Toho času rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletá C. žije od 08.02.2021 spolu so svojou matkou na adrese Q.. Q. XXXX/X, XXX XX L.. Na pojednávaní konanom dňa 29.03.2021 na Okresnom súde Martin vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. L., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, vedenom pod sp. zn. 19P/21/2021, súd schválil dohodu rodičov, podľa ktorej maloletá C. bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. konania 19P/21/2021-45 bol zároveň upravený styk otca s dieťaťom a otec bol zaviazaný na platenie výživného na maloleté dieťa. Schváleniu rodičovskej dohody prostredníctvom súdneho rozhodnutia predchádzalo konanie, v rámci ktorého rodičia prezentovali svoje názory na výchovu a starostlivosť o ich maloleté dieťa, pričom aj z vyjadrení účastníkov bolo zrejmé, že sa v mnohých podstatných veciach týkajúcich sa dcéry nedokážu dohodnúť. Otec si starostlivosť o dieťa vykladá podľa vlastných pravidiel, pokusy matky dohodnúť sa s ním a nájsť spoločne vyhovujúce riešenie, stroskotali. Napokon sa však rodičia dohodli, upravili styk otca s dcérou, platenie výživného matke. Takto súdom upravené pravidlá rodičia rešpektujú, styk otca s dcérou prebieha v pomerne širokom rozsahu. Dcéra si na režim pobytu u otca zvykla, matka ju na styk pripravuje, aktuálny styk otca s dieťaťom je z jej pohľadu dostačujúci. Matku zarazilo podanie zo súdu, ktoré otec riešil bez toho, aby jej vôbec povedal, že mieni ísť na súd. Navyše, podanie na súd je datované 15.06.2021, pričom k dohode rodičov ohľadom dcéry, ktorú uzavreli priamo na súdnom pojednávaní, došlo 29.03.2021. Odstup od posledného súdneho rozhodnutia v obdobnej veci je minimálny - otec už po 2,5 mesiacoch inicioval ďalšie súdne konanie ohľadom maloletého dieťaťa. Otec v podanom návrhu nijako nezdôvodnil a nevysvetlil, čo podstatné sa zmenilo v tomto krátkom čase, aby inicioval ďalšie súdne konanie. Majú za to, že súdne konanie je až tým posledným riešením, keď rodičia vyčerpajú všetky ostatné, mimosúdne pokusy dohodnúť sa ohľadom spoločného dieťaťa. Navyše, dieťa si v krátkom čase (od februára 2021) musí zvykať na zásadné zmeny v jej živote, a to : 1/ odsťahovanie sa zo spoločnej domácnosti, 2/ stretávanie sa s otcom bez matky, 3/ dochádzanie do materskej škôlky z nového bydliska, 4/ nástup do I. ročníka základnej školy a zaradenie sa do nového kolektívu detí. Komunikácia matky s otcom je nesmierne problematická, nie je ochotný vypočuť si matkine argumenty, prehodnotiť svoje názory, čo je z pohľadu striedavej osobnej starostlivosti zásadnou prekážkou jej bezproblémového fungovania a adaptácie dieťaťa. Otec vo svojom návrhu uvádza nepravdivé, zavádzajúce informácie, je až zarážajúce, ako odlišne matka vníma situácie popisované otcom. Matka má záujem reagovať na návrh otca zo dňa 15.06.2021, a objasniť súdu viaceré nepravdivé, zavádzajúce tvrdenia otca. Otec v návrhu v bode 2. uvádza, že maloletá C. sa údajne mala vyjadriť, že by s otcom chcela byť dlhší čas, že jej forma aktuálneho stretávania nevyhovuje (chce byť rovnako s otcom, ako aj s matkou), čo mala údajne vyjadriť pred sociálnou kurátorkou v mieste bydliska matky. K tomuto tvrdeniu otca uvádzajú, že je nepravdivé, kurátorka v bydlisku matky nebola, šetrenie v rodine doposiaľ neprebehlo. Otec pri žiadnom takom výsluchu nebol, preto nevedia odkiaľ túto informáciu má. Bez ohľadu na vyššie uvedené, sa dcéra vyjadrila, že chce, aby styk s otcom ostal tak, ako prebieha v súčasnosti. Dcéra nič na existujúcej úprave nechce meniť. Poukazujú aj na to, že počas letných prázdnin mala dcéra možnosť stráviť u otca dlhší časový úsek (2. týždne) a vyjadrila sa, že chce, aby to ostalo ako dovtedy, teda napriek skúsenosti so striedaním u rodičov, nemá záujem o striedavú starostlivosť. Otec v návrhu v bode 4. uvádza, že matka v komunikácii s otcom má otcovi prezentovať názor, že dieťa otca vyhľadáva a pýta sa na neho. Toto nie je pravda, matka nikdy takýto názor od dcéry nepočula, a teda ho nemohla ani ďalej prezentovať. Naopak otec dcéru neustále volá, každý večer je s ňou v telefonickom kontakte, a matka musí dcéru nútiť, aby otcovi zdvihla telefón. Dcéra je s matkou spokojná, v jej záujme je aby sa rodinné pomery nemenili. Otec v návrhu v bode 5. popisuje údajný problém s odovzdávaním osobných vecí maloletého dieťaťa (cestovná taška) počas pobytu dcéry už v materskej škole. Formulácia otcových námietok navodzuje dojem, akoby dcéra ťahala cestovnú tašku s jej vecami do škôlky, pričom sa mala pri tom cítiť ako „tulák“. Toto tvrdenie otca je úplne smiešne a trápne, matka nikdy nenechala dcéru nosiť žiadnu tašku. Na pobyt k otcovi matka dcéru zbalila malý batoh, ktorý samozrejme niesla matka na pleci, druhou rukou držala dieťa. Ruksak matka odovzdala pani učiteľke, nakoľko v ňom boli aj lieky pre dcéru a nechcela takto dôležité veci nechávať v skrinke. Keď si pre dcéru prišiel otec, ruksak prevzal od pani učiteľky a zobral dcéru domov. Dcéra nemala najmenší problém s odovzdávaním vecí, nikdy sa nesťažovala a je to opäť raz dôkazom ako otec konštruuje neexistujúce konflikty. Ohľadom nákupu oblečenia, sandálov, obuvi a výživových doplnkov, matka uvádza, že otec jej na žiadnu z týchto vecí neprispel. Otec matke zaplatil výživné, a matka dcéru zakúpila všetky potrebné veci. Matka dcéru na styk s otcom riadne pripravila, zbalila jej náhradné veci. Pokiaľ si otec zakúpil svoju zásobu vecí pre dcéru, bolo to jeho slobodné rozhodnutie. Dokonca dcéra má dva bicykle, pretože otec

trval na tom, že u neho bude mať svoj bicykel, hoci u matky mala zakúpený bicykel. Toto považuje matka za nehospodárne nakladanie s financiami. Konkrétne výhrady matky k návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť navrhovanú otcom, sú nasledovné :

1/ Komunikácia medzi rodičmi a ich vzájomný vzťah

Rodičia medzi sebou nedokážu komunikovať, nedokážu sa na ničom dohodnúť. Za zlyhanie komunikácie považuje matka aj proces prihlásenia dcéry do základnej školy, kedy vec vyústila až do súdneho konania (sp. zn. 9P 68/2021), v rámci ktorého otec k žiadnemu kompromisu nebol otvorený a vec skončila súdnym rozhodnutím aj s prihladením prístupu matky. Majú za to, že otec nespracoval rozchod partnerského vzťahu s matkou. Otec do konfliktov s matkou zaťahuje dieťa a cez dieťa sa snaží matke ubližovať. Majú za to, že hoci otec prezentuje snahu o najlepší záujem dcéry, používa ju na manipuláciu s matkou. Otec sa prostredníctvom dcéry snaží matke znepríjemňovať jej dennodenný život a rodičia nie sú schopní riešiť praktické záležitosti týkajúce sa dieťaťa spoločne, s rešpektom voči druhému rodičovi. Matka vníma problém najmä na strane otca, pokiaľ otec nezmení prístup k matke, situácia medzi rodičmi sa nezlepší.

2/ Znevažovanie matky a jej rozhodnutí zo strany otca

Otec zneužíva informácie o zdravotnom stave matky. Matka je riadne spôsobilá sa o dieťa starať, vždy bola. Zdravotný stav matky je primeraný, matka dodržiava liečebný režim. Otec manipuluje s dieťaťom vo svoj prospech a v prospech svojich rozhodnutí, ktoré nekomunikuje s matkou. Účelovo degraduje autoritu matky, neguje jej rozhodnutia týkajúce sa dcéry a podsúva jej „ľahšiu“ a pre dcéru pohodlnejšiu cestu. K takejto situácii došlo pri prevzatí dcéry zo školskej družiny, kedy dcéru mala preberať matka. Vzhľadom na pracovné povinnosti si matka zariadila, že dcéru vyzdvihne jej matka (stará mama C.), o čom otec vedel, vedeli to aj v škole, matka svoju mamu splnomocnila na prevzatie dcéry, Otec účelovo prišiel pre dcéru skôr ako stará mama a dcéru prevzal, hoci nebol deň, kedy mal prebiehať jeho styk s dcérou. Jednalo sa čisto o schválnosť z jeho strany, dcéra bola informovaná, že ju vyzdvihne stará mama, o nič nešlo, žiadny problém nebol, no otec ho vytvoril. Stará mama, hoci prišla pre vnučku, odišla bez nej. C. bola zmätená, matka vystresovaná, v škole nevedeli, ako reagovať, matka musela vysvetľovať rodinnú situáciu a bolo to nepríjemné. Pritom preberanie dcéry vždy prebiehalo bez problémov aj v škôlke, aj v škole. Matka pritom nijako otcovi do jeho programu s dcérou nezasahuje, nepredbieha ho pri preberaní zo školy, dodržiava dohodnuté pravidlá.

3/ Očierňovanie matky a členov jej rodiny zo strany otca

Otec dieťaťu matku vykresľuje negatívne, nepravdivo, zo seba robí obeť a matku označuje za vinníka. Otec sa negatívne vyjadruje pred dcérou aj na adresu matkiných príbuzných, nadáva na nich, rozoberá s dcérou ich rodinnú situáciu.

4/ Krátky časový odstup od posledného súdneho rozhodnutia

Tak ako uvádzajú vyššie, od posledného rozhodnutia súdu a od poslednej zmeny ohľadom C., uplynul krátky čas. C. musí spracúvať v krátkom čase množstvo podnetov, nových ľudí, nové prostredie. Navyše, je žiačkou I. ročníka ZŠ, potrebuje sa stabilizovať v Škole, zvyknúť si na školský režim, nových spolužiakov, učiteľky. Nepovažujeme za vhodné, aby si aktuálne zvykala na ďalšiu zásadnú zmenu - a tou by bolo odlúčenie od matky a striedanie sa u oboch rodičov. S ohľadom na vyššie uvedené, matka navrhuje návrh otca na zverenie maloletej dcéry do striedavej osobnej starostlivosti v celom rozsahu zamietnuť a ponechať v platnosti pôvodný.

3. Otec sa k vyjadreniu matky vyjadril podaním zo dňa 18.10.2021. Otec uviedol, že vyjadrenie matky v celom kontexte je zavádzajúce a neodzrkadľujúce skutkový a právny stav veci a matka svoje vyjadrenie podáva účelovo v neprospech maloletého dieťaťa. Konanie vo veci zverenia mal. dieťaťa v konaní 19P/21/2021 zo dňa 29.03.2021 bolo ukončené uzavretím rodičovskej dohody ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. C. L., M.:XX.X.XXXX. Nie je pravdou, že rodičia sa na zverení a úprave styku k mal. dieťaťu nevedeli dohodnúť. Práve naopak, rodičia na súde uzatvorili rodičovskú dohodu a preto vyjadrenie matky, že sa nevedeli dohodnúť, nakoľko tomu nepredchádzalo žiadne konanie. Práve otec mal. dieťaťa v konaní 19P/21/2021 prezentoval svoju úprimnú snahu podieľať sa na výchove svojho dieťaťa. V danom konaní bolo práve dieťa vypočuté na Úrade práce, soc. vecí a rodiny v Martine, kde sa dieťa jasne vyjadrilo, že chce byť s otcom i s matkou v pomere 1dni s ocinom a 2 dni s matkou opakovane. Po právoplatnosti rozsudku o zverení k mal. dieťaťu rodičia nastúpili na režim kedy si otec prevzal dieťa v školskom zariadení v nepárnom týždni od piatka od 16.00 hod do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod, kde dieťa odovzdá do školského zariadenia. V párnom týždni od stredy od 16.00 hod do štvrtka do 18.00 hod. Teda otec mal vyhradený čas na výchovu svojho dieťaťa v nepárnom týždni cca 2,5 dňa a v párnom týždni cca 1deň. Teda spolu časové rozpätie za 2 týždne otec dieťaťa sa podieľal na výchove dieťaťa len 3,5 dňa za 2 týždne. V tom čas dieťa navštevovalo predškolské zariadenie v Martine. Dieťa vždy prezentovalo svoj názor, že chce byť rovnako s otcom

dieťaťa ako s matkou. Je to zrejme z prvého výsluchu dieťaťa na Úrade práce v Martine, kde uviedlo, že chce byť 2dni u matky a 1 deň u otca opakovane a tento režim chcelo mať dieťa. Mal. C. po dohode rodičov na súde, prejavila svoj nesúhlas s tým, že jej to nevyhovuje, že s otcom je málo, chce byť s otcom častejšie a pravidelnejšie. C. sa stále pýta, prečo nie je s otcom dlhší čas a v čom je problém, prečo nemôže byť s ocinom dlhšie a musí ísť k matke. Problém s C. nastal práve pri odovzdávaní dcéry matke, t.j. C. sa bránila ísť naspäť k matke, bola smutná, plakala, mala vzdorovité správanie, že ku mamine nepôjde a pod. Dcéra v domácnosti otca nechcela sa vrátiť k matke, ľahla si na posteľ a plakala. Toto bolo pravidlom. Otec dieťaťa s matkou komunikoval, že C. nevyhovuje takýto model stretávania sa s otcom a uviedol matke, že v záujme dieťaťa je potrebné doterajšiu úpravu stretávania sa s Lujzou zmeniť. Toto otec dieťaťa prezentoval na párovom sedení u psychologičky L. Ď., na Úrade práce, soc. vecí a rodiny v Martine. Teda nie je pravdou, že matka o ničom nevedela a že otec dieťaťa nekonzultoval striedavú výchovu pred podaním návrhu na súd. Tvrdenia matky, že návrh na striedavú osobnú starostlivosť sa podal po 2,5 mesiaci neobstojí takáto argumentácia. Dôvodom pre konanie vo veci maloletých je práve zmena pomerov a dôvody na strane rodičov a dieťaťa. Teda časové hľadisko je v tejto veci irelevantné. Ak by sme sa mali spravovať podľa právneho názoru matky na určitú dĺžku pobytu dieťaťa v starostlivosti jedného z rodičov a starostlivosť o dieťa by si vyžadovalo urýchlený zásah súdu, tak by to nemohol súd realizovať len pre časové rozpätie 2,5 mesiaca? Takáto argumentácia neobstojí, nakoľko nemá oporu v zákone, kedy aj súd neodkladným opatrením môže zasiahnuť aj po právoplatného súdneho rozhodnutia aj v kratšej lehote, resp. aj po pár dňoch ak to vyžaduje záujem mal. dieťaťa. Argumentáciou matky, že si dieťa musí zvykať na zásadné zmeny v živote, podotýkame, že to je dôsledok matkinho konania, kedy opustila spoločnú domácnosť, dieťa zobrala matka zo spoločnej domácnosti bez súhlasu otca a bránila v styku otca dieťaťa s dcérou. Medziobdobie od podania návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. C. otec mal. dieťaťa bol výlučne odkázaný na svojvôľu matky, ktorá obmedzila styk otca s dieťaťom neoprávnene len na niekoľko hodín v týždni. Dcéra sa v tom čase pýtala domov, teda k otcovi. Otec bol v tom čase bezradný a bol odkázaný len na vôľu matky ako jej to bude vyhovovať. V tom období sa otec nestaval k dieťaťu, tak, že by si dcéru zobral reálne domov, keď to dieťa veľmi chcelo a právo na to otec dieťaťa mal, nakoľko v tom období rodičia mali rovnaké právo na určenie kde dieťa bude do súdneho konania vo veci zverenia mal. C.. Teda argumentáciu matky, že si dieťa malo zvykať na nové prostredie u matky, dáva práve za pravdu otcovi dieťaťa, že aj matka pripustila, že dieťa má problém si zvyknúť na nové prostredie, odsťahovanie sa zo spoločnej domácnosti otca. Otec dieťaťa rázne popiera, že dieťa by malo mať nejaký problém stretávať sa s otcom bez matky. Takáto argumentácia neobstojí, nakoľko rodičia dieťaťa bývali v domácnosti otca dieťaťa 8 rokov, teda C. bývala od narodenia v byte otca a prirodzené prostredie pre C. je práve prostredie otca. Práve matka, keď odišla zo spoločnej domácnosti, tak vykorenila dieťaťu pocit domova a bezpečia, ktorý bol stabilizovaný od narodenia C.. Práve matka nedáva žiadne záruky pre zastabilizovanie výchovného prostredia dieťaťa, keď matka ku dňu podania tohto vyjadrenia už býva na inej adrese a teda v priebehu od 2/2021 do 09/2021 matka zmenila 2x bydlisko. Toto nepovažujeme za zastabilizovanie prostredia dieťaťa, aby dieťa nie pod vplyvom konania matky sa každú chvíľu sťahovalo z miesta na miesto podľa potrieb matky. C. nie je hračka, aby bola len príveskom rodiča a práve rodič má byť vo výchove zodpovedný, aby jeho rozhodnutia čo najmenej ohrozili stabilitu výchovného prostredia dieťaťa. Matka sa práve presťahovala v priebehu školského roka, novú adresu jej bydliska oznámila otcovi dieťaťa až po niekoľkých týždňoch po výzve otca dieťaťa. Túto skutočnosť sa otec dieťaťa dozvedel najprv len od dcéry. Teda ak matka mala snahu vytvoriť riadne rodinné zázemie dieťaťu v novom prostredí, práve konanie matky je opak, keď matka mení miesta pobytu v krátkom časovom rozpätí. Ak matka uvádza, že je problém u dieťaťa dochádzanie do materskej škôlky a nástup do 1.ročníka, tak nevie otec dieťaťa ako na takéto tvrdenia matky zaujať postoj. Otcovi dieťaťa sa javí, že práve matka má vo všetkom problém, každú jednu životnú situáciu považuje za dôvod na ktorý sa až následne má dieťa aklimatizovať. Toto je nesprávny postoj matky. Keď samotná matka pripúšťa, že dochádzanie do školského zariadenia je dôvodom že si na to dieťa musí zvykať. Ak matka pripúšťa, že si dieťa musí zvykať na prostredie matky, tak na prostredie, ktoré má dieťa vytvorené u otca si zvykať nemusí, lebo je to prirodzené prostredie dieťaťa a u otca má dieťa reálny domov. Krátkodobé sťahovanie matky otec dieťaťa považuje za nesprávny rodičovský prístup matky, keď dieťa je vystavené omnoho náročnejším životným zmenám v prostredí matky, len preto, že to matka tak chce. Otec dieťaťa uvádza, že vec ohľadom výchovy mal. dieťaťa realizuje všetko v záujme mal. dieťaťa, keď uvádzal dôvody, pre ktoré je vhodná striedavá osobná starostlivosť prezentovaná v konaní 19P/21/21. Nie je pravdou, že otec dieťaťa nedáva záruky riadnej osobnej starostlivosti, kedy práve matka dieťaťa mala so sebou zdravotný problém, ktorý aj uznala otcovi dieťaťa. Nemožno súhlasiť s matkou, že pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti je prekážkou komunikácia rodičov. Práve otec dieťaťa bol aktívny, nakoľko pred konaním 19P/21/2021

dotazoval úrad práce v Martine za účelom, aby matka obnovila komunikáciu s otcom dieťaťa, lebo sa vyhýbala komunikácií a otec dieťaťa nemal žiadnu vedomosť o dieťati. Bola dohodnutá komunikácia s psychologičkou p. Ď.E. L., ako prispieť k tomu, aby matka dieťaťa obnovila komunikáciu ohľadom dieťaťa s otcom dieťaťa. Následne komunikácia s psychologičkou bola zavŕšená párovým sedením. Rodičia absolvovali niekoľko spoločných sedení a v súčasnosti matka dieťaťa odmietla pokračovať v párových sedeniach. Otec dieťaťa vyjadril psychologičke názor, že otec dieťaťa bude ďalej pokračovať. Nemožno súhlasiť s názorom matky, že dieťa nevyjadrilo názor na zmenu formy osobnej starostlivosti, nakoľko je to zrejme zo správy kurately, ktorá bola v konaní 19P/21/2021 prečítaná a rovnako kolízny opatrovník prezentoval názor ako chce byť C. s matkou a s otcom. Otec dieťaťa nesúhlasí s tým, že dieťa malo údajne povedať, že nechce nič meniť. Otec dieťaťa je presvedčený, že tento názor prezentovaný matkou nie je reálnym názorom dieťaťa. Otec dieťaťa sa priamo opýtal dcéry či chce byť rovnako s matkou aj s otcom, dieťa uviedlo, že áno. Preto postoj matky, že dieťa nemá záujem o striedavú výchovu, dieťaťu toto prezentoval otec a dieťa sa otcovi rozplakalo, že mi mamina nepovedala, že ja nemôžem byť teda s otcom na rovnako ako s matkou. Otec dieťaťa má za to, že matka vysvetľuje dieťaťu len postoj matky bez možnosti striedavej osobnej starostlivosti. Otec dieťaťa nesúhlasí s tým, že dieťa nemá meniť prostredie. Práve naopak, ak matka mení bydliská pobytu nevyplýva to na výchovu a všestranný rozvoj dieťaťa ako stabilizujúci prvok a matka podsúva dieťaťa sľubmi, že im dvom bude dobre. Dcéra je s otcom v telefonickom kontakte, ktorý otec zakúpil a dieťa nemá problém s otcom komunikovať. Počas stretávania sa s dcérou otec dieťaťa realizuje množstvo výletov, je k výchove dieťaťa aktívny, podieľa sa na učení a školských povinnostiach, veľa s dcérou športuje, kultúrne podujatia, otec dieťaťa sa podieľa aby si dcéra vytvárala pevné kamarátstva s vrstovníkmi, kde socializácia dieťaťa v prostredí detí rovnakého veku je dôležitá. Práve matka vo svojom postoji pri odovzdávaní dieťaťa nemá záujem uľahčovať veci. Otec a matka chodia ráno po veci na dohodnuté miesto, je to na dobrej vôli otca s tým, že matka uvádza, že nebude kupovať dva šatníky, kedy odmieta matka nechať veci pre dcéru u otca doma. Otec mal. dieťaťa reálne zakúpil oblečenie pre dcéru, Nakoľko otec dieťaťa videl, že dieťa nemá dostatok vhodného oblečenia pre dcéru, bol nútený samostatne dieťaťu zakúpiť oblečenie na svoje náklady. Matka mal. dieťaťa práve nemá záujem vypočuť prosby dieťaťa, že chce byť aj pri otcovi a matka svojim správaním zámerne vytvára prekážky, aby zabránila nariadeniu striedavej osobnej starostlivosti. Počas spoločnej domácnosti práve otec dieťaťa dával riadne záruky výchovy mal. dieťaťa ako aj pomáhal matke pri jej zdravotných komplikáciách. O tejto skutočnosti matka práve vyjadrila obdiv, že otec dieťaťa to s matkou má ťažké a je voči nej trezplivý. Preto tvrdenia matka, že otec dieťaťa nedáva záruky riadnej výchovy sú zo strany matky účelové. Matka práve bránila otcovi, aby dieťa bolo u otca, nakoľko počas choroby dieťaťa, dieťa mohlo byť aj v domácnosti otca, keď zdravotný stav dieťaťa nebol taký vážny, aby nemohla byť v domácom prostredí otca. Otec dieťaťa sa snažil s matkou dohodnúť aspoň na náhradných termínoch, kedy nebol s dcérou, avšak matka náhradné termíny otcovi dieťaťa odmietla nahradiť. Otec dieťaťa nemá žiadnu vedomosť o tom, že by nejakým spôsobom očierňoval matku. Matka práve fakty prekrúca a zveličuje veci. Jedinou obeťou matkinho správania je práve naša dcéra. Matka práve navonok vytvára dojem, že ona má byť obeťou, čo však nie je pravda. Už od počiatku otec mal. dieťaťa sa snažil, aby mal. dieťaťa malo rovnaké predpoklady pre výchovu a to od oboch rodičov, kedy práve otec dieťaťa pri prvom rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, tak, že chcel sa podieľať na výchove dcéry formou striedavej osobnej starostlivosti. Teda otec má úprimnú snahu o výchovu svojej dcéry a práve je v záujme mal. dieťaťa, aby dieťa vychovávali obidvaja rodičia. Posledné rozhodovanie o rodičovských právach a povinnostiach k mal. dieťaťu C. L., bolo rozhodované rozsudkom OS Martin 19P/21/2021zo dňa 29.03.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.04.2021. Avšak od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov na strane mal. dieťaťa. Doterajšia úprava stretávania a výchovy mal. C. nevyhovuje. Mal. dieťa prezentuje svoj názor, aby s otcom mal. dieťaťa bola mal. C. dlhší čas. Forma stretávania s otcom mal. C. nevyhovuje a dieťa chce byť s otcom v omnoho širšom rozsahu, ako to vyjadrilo pri prvom stretnutí so sociálnou kurátorkou, na šetrení Úradu práce, soc. vecí a rodiny Martin v mieste bydliska matky, kde mal. C. uviedla, že chce byť na rovnako s otcom mal. dieťaťa ako aj s matkou. Otec mal. dieťaťa vzhľadom na skutočnosť, že dieťa je vekovo staršie, dieťa má vytvorený riadny citový vzťah k obidvom rodičom, sú dané predpoklady, aby sa otec mal. dieťaťa mohol starať o výchovu dcéry formou striedavej osobnej starostlivosti. Otec mal. dieťaťa je spôsobilý vychovávať dcéru formou striedavej osobnej starostlivosti vzhľadom na vyšší vek dieťaťa, na citové väzby vytvorené k otcovi, vývinové potreby dieťaťa, stabilitu výchovného prostredia, pričom formou striedavej osobnej starostlivosti by bola lepšie zaistená výchova a záujem maloletého dieťaťa. Otec mal. dieťaťa je pripravený dohodnúť sa na zverení mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti formou uzavretia aj rodičovskej dohody schválenej súdom. Zachovanie vzťahu dieťaťa s obidvoma rodičmi je práve prvoradý záujem dieťaťa a najmä, aby z dieťaťa vyrástol zdravý jedinec s

pozitívnu hodnotovú orientáciu. V prípade ak z konania niektorého z rodičov vyplýva skutočná a nefalšovaná snaha pristupovať k vzniknutej situácii pozitívne (účasť na psychologickom poradenstve, návrhy na uzavretie rodičovskej dohody, ochota k ústupkom pri zachovaní zákonných práv je potrebné vziať do úvahy aj tieto skutočnosti.) Treba zdôrazniť, že jedným z určujúcich faktorov pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti je ochota spolupracovať s druhým rodičom pri výchove dieťaťa. Ak táto nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič výchovne nespôsobilý.

4. Na pojednávaní konanom dňa 25.10.2021 bol prítomní otec, matka, ich zástupcovia a kolízny opatrovník.

5. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom matky, otca a ich zástupcov, kolízneho opatrovníka,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/21/2021 - 45 zo dňa 29.03.2021, právoplatný a vykonateľný dňa 13.04.2021,
- elektronickou komunikáciou otca s matkou (prostredníctvom sms správ),
- potvrdením zamestnávateľa otca o príjme,
- potvrdením zamestnávateľa matky o príjme,
- správou ÚP,SVaR Martin zo dňa 29.09.2021,
- zápisnicou zo dňa 29.03.2021 v konaní 19P/21/2021,

a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/21/2021 zo dňa 29.03.2021, právoplatným a vykonateľným dňa 13.04.2021 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného vo výške 190 eur mesačne a bola upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme z jeho školského zariadenia do pondelka do 08.00 hod., kedy maloleté dieťa odovzdá do jeho školského zariadenia, každý párný týždeň v kalendárnom roku od stredy od 16.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme z jeho školského zariadenia do štvrtka do 18.00 hod., kedy maloleté dieťa odovzdá matke v jej domácnosti, počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 15.07. od 16.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme z jeho školského zariadenia do 31.07. do 18.00 hod., kedy maloleté dieťa odovzdá matke v jej domácnosti a od 15.08. od 16.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme z jeho školského zariadenia do 31.08. do 18.00 hod., kedy maloleté dieťa odovzdá matke v jej domácnosti.

7. Matka pracuje v spoločnosti J. - P. U., J..P., kde jej čistý priemerný mesačný zárobok za obdobie od 09/2020 do 08/2021 bol vo výške 669 eur.

8. Otec pracuje v spoločnosti L. P., P.D..G., kde jeho čistý priemerný mesačný zárobok za obdobie od 09/2020 do 08/2021 bol vo výške 1.720 eur.

9. Maloletá C. navštevuje 1. ročník S., E.. W., L..

10. Zo správy ÚPSVaR Martin zo dňa 29.09.2021 vyplýva, že dňa 21.09.2021 sa dostavila na ÚPSVaR Martin na základe predvolania matka C. C., ktorá uviedla k svojim aktuálnym pomerom, že býva v mestskej časti Martin - Priekopa u jej matky J. C.. Avšak už má podpísanú zmluvu na prenájom väčšieho jednoizbového bytu v časti Martin - Sever, E.. D. J. XXXX/X a aktuálne sa sťahuje na túto adresu. Nájomnú zmluvu má uzavretú na obdobie jedného roku od septembra 2021 s možnosťou ďalšieho predĺženia nájmu, pričom dohodnuté mesačné nájomné je 400,- Eur. Pracuje pre spoločnosť J. P. U., N. „K. - z domu“. K návrhu otca uviedla, že nesúhlasí s jeho návrhom na striedavú osobnú starostlivosť. Bližšie, podrobné dôvody nesúhlasného stanoviska oznámi súdu v písomnom vyjadrení prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Matka skonštatovala, že otec stále vyvoláva konflikty. Matka tvrdila, že riadne dodržiava právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Martin zo dňa 29.03.2021 (č.k. 19P/21/2021), kedy bola schválená dohoda rodičov o úprave rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Dňa 21.09.2021 sa dostavil na ÚPSVaR Martin taktiež aj otec maloletého dieťaťa I.. L. L.. Otec počas pohovoru uviedol, že trvá v plnom rozsahu na svojom návrhu na zmenu zverenia u maloletej, t.j. aby bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. O tejto forme starostlivosti je otec presvedčený, že je to

vhodnejšia forma starostlivosti o dcérku. Návrh podal po tom, ako samotná dcérka prejavila opakovane vôľu, že chce byť s ním dlhšie a častejšie. K svojim pomerom otec uviedol, že sa výrazne nezmenili od poslednej úpravy na Okresnom súde Martin. Býva stále na E.. S.É. XX/XX F. L.. Má v zámere kúpiť väčší byt, aby mala dcérka väčší komfort bývania. Spolu s dcérkou chodia aj na obhliadky bytov, pričom chce rešpektovať jej názor a vôľu týkajúce sa bývania. Je zamestnaný v spoločnosti L. P. P. D. G.. P. na pozícii ICT engineer. co sa týka komunikácie rodičov uviedol, že s matkou komunikuje prostredníctvom SMS-správ. Informácie o dcére má dostupné aj zo školského systému V.. Tvrdil, že sa snaží o nekonfliktnú komunikáciu s matkou. Dňa 21.09.2021 bol vykonaný na UPSVaR Martin rozhovor s mal. C., bez prítomnosti rodičov, kedy maloletá uviedla, že navštevuje 1. ročník S. M. E.. W.. Je prihlásená a bude chodiť aj na tanečný krúžok. Ocino jej nič nehovoril, žeby chcel niečo zmeniť. Maloletá prejavila vôľu ponechať starostlivosť, tak ako je to teraz - byť s matkou a s otcom sa stretávať v stredu a štvrtok a potom cez víkend. Maloletá v rozhovore uviedla podrobnosti o trávení prázdnin s rodičmi a konštatovala, že s ocinom sa pravidelne stretáva. Vzhľadom k tomu, že otec inicioval konanie o zmenu zverenia v krátkom čase, približne tri mesiace od posledného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (č.k. 19P/21/2021 zo dňa 29.03.2021), ďalej k tomu, že rodičia sa po rozchode nevedeli dohodnúť ani o prihlásení dcéry do I. ročníka základnej školy v šk. roku 2021/2022, kedy v uvedenej veci musel rozhodnúť až Okresný súd Martin (č.k. 9P/68/2021 zo dňa 16.08.2021) a prihládajúc na vyjadrenie maloletého dieťaťa na ÚPSVaR Martin, odporúčame návrh otca zamietnuť.

11. Matka na pojednávaní uviedla, že by len chcela uviesť k tomuto, že dcérka sa v podstate nijako nevyjadruje, že by chcela zmeniť ten model starostlivosti ako je, ale čo sa týka toho vyjadrenia otca, že zmenili bydlisko. Tým, že mu vlastne navrhovali školu, ktorá bola v mieste bydliska, kde bývala, kde dcéra by chodila pešo, vlastne mala to 5 minút z domu a sa prispôbili tomu, že dcérka, teraz bývajú vlastne v blízkom sídlisku jej školy, kde môže chodiť vlastne pešo, nemusí chodiť autobusmi, keďže bývala chorľavá ešte aj počas materskej školy. Má to vlastne blízko, ráno chodia pešo a v podstate dcérka je spokojná, jej sa tam páči, našla si aj v podstate spolužiakov, kamarátov, s ktorými môže chodiť vonku z toho istého sídliska, okruhu, aj zo školy. Dcérka sa stále vyjadruje, že ona nechce nič meniť, že keď je s otcom, tak keď sa náhodne niekde stretnú, tak sa bojí aj prejaviť akúkoľvek nejakú lásku už len ku nej ako ku matke, či už jej len zakývať nejakou, alebo nie, čo proste je úplne zmenená a otec ju svojimi slovami neustále je ako keby múti hlavu, že ona má domov iba u neho a u nej nie a že je zlá mama a nechce pre ňu to najlepšie. Ona sa o dcérku stará, nebola nikdy zanedbaná, do školy chodí pripravená. Keď je chorá, tak chodia bežne ku lekárovi vždycky, takže o dcéru sa stará a to je fakt.

12. Zástupkyňa matky na pojednávaní uviedla, že ak opakujú potrebu zastabilizovať maloletú C., má zato, že robia úplne opačný proces. V priebehu tohto roka sa tu tretíkrát stretávajú ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej C.. Nemá zato, žeby toto boli úkony smerujúce k jej stabilite. Práve naopak, má zato, že ani právna zástupkyňa otca ani otec neuviedli žiadny zásadný podstatný dôvod, ktorý by mal takto zásadne meniť rozhodnutie z marca tohto roka, kde bol otec zastúpený právnou zástupkyňou, všetky tieto veci sa preberali v podstate akoby mali nahrádzať proces, ktorý sa udial a kde ona nepočula žiadny podstatný argument. Vyjadrovali sa k tomu, opätovne sa otec vyjadril, ona si všetky vyjadrenia dôkladne preštudovala, aj si preštudovala predchádzajúci proces. Naozaj skutočne má zato, že k ničomu zásadnému nedošlo na to, aby v takto krátkej dobe a chápe, že pri maloletých deťoch, chápe, že sa úprava môže meniť kedykoľvek, ale napriek tomu ona nepočula žiadny pádny argument, ktorý by odôvodňoval takto zásadné rozhodnutie. Pokiaľ hovoria, že maloleté C. bola u otca počas letných prázdnin súvisle, potvrdzujú to, bola tam, má teda skúsenosť z pobytu u otca. Stanovisko matky je práve opačné. C. si to skúsila a povedala, že to tak nechce. Ak hovoria o tom, kde má dieťa domov, predsa dieťa má domov tam, kde sú obaja rodičia, to znamená, že ak má domov u otca, má ho rovnako u matky, nerozumie, prečo by mali degradovať postavenie matky tým, že dieťa vyrastalo v byte otca. Ona tomu všetkému rozumie, ale aj uňho sa pomery môžu meniť, aj on môže zmeniť bývanie, veď je to normálne, to život prináša. Ak hovoria o tom, že matka zmenila miesto pobytu, je to z toho dôvodu, že na pojednávaní v auguste súd rozhodol o tom, kde bude maloletá chodiť do základnej školy, veď to pojednávanie si iste pamätajú. Matka sa tomu opäť prispôbila, robí z domu, potrebuje, aby dieťa bolo v podstate, nechce povedať, že samostatné, veď je to prváčik, ale aby zjednodušovala veci, to znamená prenajala si byt v blízkosti školy, aby C. postupne mohla chodiť do školy a zo školy sama. Znovu je to normálne racionálne odôvodnené rozhodnutie. Má zato, že matka nikdy nezanedbala starostlivosť o dieťa rovnako, ako sa o dieťa stará otec. Považuje to za normálnu starostlivosť dvoch rodičov, ale skutočne nevidí dôvod, prečo by mala byť nariadená v tomto okamihu striedavá starostlivosť, keď je C. prváčka, keď nastúpila do základnej školy, keď má kontakt s otcom zabezpečený v rozsahu, v akom

sa rodičia v marci dohodli, keď naopak oni tvrdia, že matke neavizuje žiadne potreby byť s otcom viac, práva naopak, takto ako to je jej to vyhovuje. To parafrázujem slovami C., ona pri tom rozhovore nebola, iste viac povie pani kolízna opatrovníčka, ktorá s ňou aktuálne hovorila. Len skutočne apeluje na to, že súdny zásah má byť až tou poslednou najzásadnejšou zmenou, keď sa naozaj niečo zásadné udeje a v tomto prípade bez toho, aby zachádzala do konkrétností, veď tých by bolo asi kvantum. Rovnako, ako otec aj matka môže povedať, ako trávi s maloletou čas, veď ona to považuje za normálnu starostlivosť rodiča, čiže bez zachádzania do konkrétnosti má zato, že nezmenilo sa nič na tom, aby došlo k zmene rozhodnutia a úpravy rodičovských práv k maloletej C., práve naopak, má zato, že by bolo vhodné, aby nejaký čas v podstate k žiadnym úpravám nedochádzalo, aby si tak dieťa ako aj obaja rodičia dokázali svoje životy ďalej. Chcela by upriamiť pozornosť súdu na to, že pokiaľ otec a právna zástupkyňa apelujú na to, aby bol zachovaný najlepší záujem dieťaťa, aby bol vypočutý jeho názor, má zato, že svojou argumentáciou robia presný opak. V podstate vec stojí tak, že buď bude súdom vyhovené ich návrhu, alebo budú ďalej v súdnych konaniach, čo jej veľmi pripomína situáciu z augusta tohto roku, kedy sa rozhodovalo o základnej škole maloletého dieťaťa. Má zato, že otec absolútne nereflektuje a nepočúva to, čo sa udeje v jeho blízkosti, pokiaľ to nie je v súlade s jeho názorom, nepočúva absolútne argumenty súdu, právnej zástupkyne matky, matky a kolízneho opatrovníka. Má zato, že na všetko tu bolo odpovedané, všetky veci boli vysvetlené a pokiaľ hovoria o stabilite dieťaťa, má zato, že rozhodne žiť u maloletého dieťaťa ďalšie stresy tým, že bude mať byť vypočuté súdom, znalcom, vyjadrovať sa opätovne k veciam, ku ktorým sa už vyjadrila v relatívnej krátkej dobe pred dnešným dňom, má zato, že to môže spôsobiť vážne zdravotné problémy a psychické problémy u dieťaťa, pretože neustále má byť atakovaná a neustále má byť konfrontovaná so svojimi rozhodnutiami, kde už sa jasne vyjadrila. Vyjadrila sa dňa 21.09., teda časovo najposlednejšie pred kolíznym opatrovníkom povedala svoj názor a otec vôbec nie je ochotný tento názor rešpektovať. Zároveň má zato, že nie je v záujme maloletej C., aby bola zverená o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, má zato, že medzi rodičmi dochádza k vážnym akoby komunikačným problémom, kde striedavá osobná starostlivosť by naopak spôsobovala ďalšie a ďalšie problémy v starostlivosti o dieťa. Má zato, že otec nepovedal žiadny argument, ktorý by mal revidovať posledné rozhodnutie a opäť chce zdôrazniť, rodičia sa dohodli, teda dokonca ani to nebolo o tom, žeby súd autoritatívne rozhodol, rodičia sa dohodli na úprave rodičovských práv k maloletému dieťaťu, to znamená, že otec svoj súhlas vyjadril a teda prejavil svoju vôľu a mám zato, že nie je dôvod a teda nevysvetlil žiadny vážny dôvod, pre ktorý by k takto zásadnej zmene malo dôjsť tak, aby to súd rešpektoval a teda pripustil zmenu posledného rozhodnutia, takže opätovne zotrváva na tom, že nesúhlasia s návrhom otca a žiadajú návrh otca ako nedôvodný zamietnuť.

13. Otec na pojednávaní uviedol, že podal návrh na zverenie dcéry do striedavej osobnej starostlivosti z niekoľkých dôvodov. Jeden z tých dôvodov bol ten, že nastavenie, ktoré je po prvom pojednávaní, kde bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, otec má obmedzený styk s dieťaťom tak ako je nastavené momentálne, tak tento stav dcérke nevyhovoval. Dcéрка hneď po prvých mesiacoch sa mu vyjadrovala, že by chcela stráviť viac času u neho, domov vlastne má naďalej v byte otca, kde má aj trvalý pobyt. Po režime nutných prázdnin dcérka sa vyjadrila jemu osobne, že je spokojná s tým, keď trávi viac času doma. Veľakrát sa dialo, boli situácie, kedy došlo k odovzdaniu v deň odovzdania dcéry do bydliska matky, ďalej sa také scénky doma, kde dcérka bola smutná, plakala, nechcela odchádzať z domu preč. On ako rodič začal konať. Konal tým, že teda podal tento návrh na striedavú osobnú starostlivosť, ktorý v podstate bol podaný aj pri prvom pojednávaní s tým, že si je vedomý toho, že dcérka potrebuje oboch rodičov. S dcérkou majú krásny vzťah, majú krásne puto, dcérka sa cíti doma bezpečne, cíti z jeho pohľadu to svoje zázemie, pretože v byte otca vyrastala od malička, prostredie jej nie je cudzie, cíti sa komfortne. Spolu trávia čas ako bežný rodinný život, to znamená, že momentálne im ešte pribudli povinnosti ohľadne školy, čiže čas trávia spoločne učením, čas trávia spoločne rôznymi aktivitami, v období letného obdobia chodia spolu na detské kultúrne podujatia, chodia medzi mojich známych, ktoré majú tiež deti v podobnom veku, čiže spoznáva, socializuje sa u nových kamarátov. Spolu prebicyklovali vlastne celé leto od jari, trávia spolu v podstate prirodzene čas tým, že keď má dcérku, tak ju má na plný úväzok, keď je u neho. S výchovou mu nepomáha ani jeho rodina. Tak hlavný dôvod je ten, že dcérka mu vraví, že chce viac tráviť čas s ockom. Ten spôsob, akým teraz je určený styk dcéra - otec nevyhovuje dieťaťu. Dieťa má u otca vytvorené zázemie. Otec sa vie o dieťa postarať plnohodnotne. Vlastne vždy aj vedel. On ako rodič koná, on nemôže nečinne sedieť a počúvať dcérku a nič s tým nerobiť. Medzičasom sa zmenili pomery na strane matky, to znamená, že matka zmenila dvakrát bydlisko za pol roka, kde on to považuje za dosť stresujúce obdobie hlavne pre dcérku s tým, že ona v podstate má domov a zázemie u otca. Dcéřka takisto nie je ako v jeho vyjadrení, nie je hračka, aby ona proste znášala kadejaké vrtochy a nápady matky dieťaťa. U otca má dieťa zabezpečené zázemie,

má zabezpečený svoj domov stabilný. Na základe vyjadrenia pani právničky matky, ktorá nemá zato, že toto stabilite, nerozumie tejto vete. Stabilita znamená práve to, že dieťa má stabilný režim, kde je pravda to, že dcérka mu hovorí, že chce byť dlhšie doma s ockom, to znamená, že stabilita by bola pre ňu to, že by bolo vyhovené minimálne s tým, že ten model, aký je teraz jej nevyhovuje. Dcérka má domov u otca v byte, toto padlo aj pri prvom pojednávaní. Z tohto domova bolo dieťa vytrhnuté matkou. Nikto sa nepýtal dcérky na to, že či chce byť mimo domova a bez ocka. Toto je dosť dôležitý fakt. Ďalšia vec je tá, že po prvom pojednávaní bola dohoda taká, že sme mali vrátiť pocit domova dieťaťu. On sa snažil ako sa dalo, matka ešte aj počas OČR-ky bránila v styku dcérky s otcom, kde keď ešte od nej aj pýtal teda náhradné termíny za tie dni, ktoré dcérka nebola s otcom, tak tieto odmietla, čiže v podstate prostredie, ktoré je u otca, je dieťaťu známe, dieťa si nemá čo zvykať, dieťa chodí domov, pozná tam každý kúsok bytu, v ktorom teraz momentálne býva, pozná prostredie. Čo sa týka zmeny pobytu matky ohľadne školy, nad týmto ťažko pochybuje, pretože pokiaľ vie, tak po dcérku chodí každý deň starká. Ráno peši zaväza matka, ale po obede každý deň chodí po dcérku starká. Tak on nechápe významu potom zmeny bývania kvôli tomu, že v podstate predtým mala problém matka s MHD, kde v podstate to padlo pri pojednávaní ohľadne výberu školy, kde som ja osobne si bol zmerať grafikom, porovnať autobusy, rozdiely boli dve minúty medzi zastávkou od otca do školy a medzi bydliskom predtým Q.V. Q. X F. U. do školy. To, že matka zmenila bydliska, nerozumie tomu momentálne on, že aké dôvody, iba dcérka mu hovorila niečo také, že mama hľadá nové bývanie, lebo starkej sa stále niečo nepáči na matke a stále sa hádajú, takže tá škola trošku otáznik nad tým, že to je dôvod zmeny bývania. To, že je prváčka, áno, dcérka nastúpila do prvej triedy. Dcérka mu, keď sme spolu boli posledne, mu povedala, že je spokojná so školou, ktorú navštevuje. Je spokojná s triedou, spokojná s tými krúžkami.

14. Zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že trvá na tom, aby súd vyhovel v zmysle návrhu otca a vyjadrenie na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti k maloletej C. L. do osobnej starostlivosti oboch rodičov, pretože je potrebné zastabilizovať pomery medzi rodičmi tak, aby maloleté dieťa malo zabezpečenú výchovu od oboch rodičov rovnako tak, ako o tom pojednáva aj Dohovor o právach dieťaťa, že každé dieťa má právo na rovnakú výchovu od oboch rodičov. Majú zato, že striedavou osobnou starostlivosťou bude záujem maloletého dieťaťa zabezpečený vo väčšej miere, vo väčšej intenzite, je to na prospech maloletého dieťaťa a najmä, že maloleté dieťa uvádza, že po uzatvorení rodičovskej dohody od posledného rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností dieťaťu tento model nevyhovuje, kde na Úrade práce pred prvou úpravou výkonu rodičovských práv a povinností uviedlo, že chce byť s otcom a s matkou dva a jedna, pričom model, ktorý bol zvolený vzhľadom aj na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičia urobili kompromis, avšak tento kompromis rodičov uzatvorením rodičovskej dohody nevyhovuje najmä maloletému dieťaťu. Po tom, čo dieťa začalo chodiť do materskej škôlky, bol problém s odovzdávaním vecí, otec musel pristupovať k tomu aktívne, kedy musel nakúpiť maloletému dieťaťu vo zvýšenej miere oblečenie, všetky potrebné osobné veci tak, aby dieťa nechodilo s batohom do škôlky a odovzdávali si dieťa s cestovnou taškou, čiže otec aktívne pristupoval ku riešeniu danej situácie a najmä, že maloletému dieťaťu takýto model výchovy nepostačuje, takže máme zato, že striedavou osobnou starostlivosťou a najmä na postoj maloletého dieťaťa, že to maloleté dieťa chce byť rovnako u matky, ako aj u otca, majú zato, že model striedavej osobnej starostlivosti lepšie bude zabezpečovať riadnu výchovu maloletej C. aj s tým, že žiadne objektívne dôvody nebránia na strane otca, žeby sa nevedel o maloleté dieťa náležite postarať či po stránke emocionálnej, socializačnej, majetkovej, alebo aj osobnej starostlivosti. Trvajú na tom, aby súd preskúmal dôvodnosť návrhu na zmenu osobnej starostlivosti do starostlivosti oboch rodičov, pretože majú zato, že starostlivosť aj zo strany otca bude lepšie zabezpečená výchova, keď sa budú striedať tak, ako to uvádzal otec vo svojom návrhu. Majú zato, že od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov tým, že dieťa sa zverilo otcovi, že takýto model stretávania, ktorý je nastavený, jej nevyhovuje. S otcom chce tráviť dlhší čas, takéto stretávanie je jej nedostatočné a každý akýkoľvek problém, ktorý nastal vo výchove maloletého dieťaťa, aktívne pristupoval otec k maloletému dieťaťu, či to bolo odovzdávanie osobných vecí pri odovzdávaní rodičov v materskej škole, či rešpektoval názor dieťaťa, že chce navštevovať základnú školu tú, ktorú v súčasnosti navštevuje, čiže otec realizoval všetky potreby maloletého dieťaťa aj vo vzťahu k tretím osobám, aj k štátnym inštitúciám k tomu, aby rešpektoval a prezentoval názor maloletého dieťaťa. Mám zato, že maloleté dieťa sa vie dostatočne otcovi maloletého dieťaťa zveriť a povedať mu pravdu, ako to dieťa maloleté cíti. Nevidia dôvod, pre ktorý by nemohla byť nariadená striedavá osobná starostlivosť, pretože ak otec je schopný a spôsobilý sa výlučnou osobnou starostlivosťou starať, tak s má len zisťovať, či má vytvorené predpoklady pre výkon striedavej osobnej starostlivosti. Otec dieťaťa má všetky predpoklady pre výkon, či už materiálne, osobnou starostlivosťou, finančne, takže nevidíme dôvod, pre ktorý by dieťa nemalo byť zverené do osobnej starostlivosti. Čo sa týka

vyjadrenia pred kuratelou, otec maloletého dieťaťa vyjadril aj pochybnosť o tom, že nemuselo ísť o reálny názor maloletého dieťaťa. Z tohto titulu otec maloletého dieťaťa trvá na tom, aby maloleté dieťa bolo vypočuté v tomto konaní, aby sa zistil skutočný názor, aj aby dieťa sa k tejto veci vedelo vyjadriť vzhľadom na svoj vek, vyspelosť, máme zato, že dieťa sa vie vyjadriť a zároveň trváme na znaleckom dokazovaní, aby znalec posúdil podmienky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti a aký model výchovy pre maloleté dieťa by bol v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Čiže majú zato, že keď otec má vytvorené podmienky pre výkon striedavej osobnej starostlivosti, tak v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa nastaviť práve priestor pre to, aby dieťaťu bola zabezpečená rovnaká výchova zo strany obidvoch rodičov. Majú zato, že takto nastavená výchova, čo sa týka zverenia a rozsahu stretávania sa otca s maloletým dieťaťom, neodzrkadľuje odôvodnené potreby dieťaťa, keď dieťa uvádza, že takýto model jemu nevyhovuje.

15. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že aktuálne vykonali rozhovor s maloletou C. bez prítomnosti rodičov dňa 21.09.2021 na Úrade práce, kde aj v rozhovore upriamovali otázky aj na tú skutočnosť, či maloletá sa rozpráva s otcom, či sa rozprávali o nejakej zmene, či by si to priala. Ten výsledok z toho rozhovoru zaslali okresnému súdu, ale môže teda zopakovať, že maloletá počas toho rozhovoru prejavila vôľu ponechať starostlivosť tak, ako je to teraz, byť s matkou a s ocinom sa stretávať v stredu a štvrtok a potom cez víkend. Maloletá ešte potom v rozhovore uvádzala aj podrobnosti o trávení prázdnin s rodičmi a konštatovala, že s ocinom sa pravidelne stretáva. Čo sa týka tých bytových pomerov, ktoré tu boli spomenuté, matka zmenila bytové pomery, teraz býva na adrese D. J. X, kde aj aktuálne minulý týždeň robili prieskum zameraný teda na tie bytové nové pomery dňa 21.10.2021, môžu skonštatovať, že matka vytvorila podmienky pre výchovu a starostlivosť, v podstate sa osamostatnila od toho posledného konania, a teda našla si nové bydlisko na tejto adrese. Čo sa týka bývania, aj otec na nedávnych pohovoroch na Úrade práce spomínal, že s maloletou C. chodia, robia v podstate taký nejaký prieskum, uvažuje o zmene, že by chcel kúpiť nejaký byt a tiež teda prihliada na to, že čo by chcela aj maloletá, takže myslí si osobne, že aj on v tomto smere aspoň zvažuje nejaké kroky, sám to uviedol na Úrade práce. Tak ako uviedli, teda dňa 21.09.2021 naposledy bol vykonaný rozhovor s maloletou. Nie je pochyb, že bol vykonaný, bol vykonaný bez prítomnosti rodičov. Vždy pri pohovoroch sa snažia teda dieťaťu opakovane sa pýtať na tie skutočnosti, aj keď urobia úradný záznam, tak niekoľkokrát prečítajú a teda si preveria, či dieťa pochopilo a či ho dobre pochopili, či sú tam naozaj tie jeho vôle tak, ako to zaznamenali. Zo strany maloletej C. nebolo pochyb na to, ako urobili ten záznam z toho rozhovoru, takže ho aj tým svojím spôsobom podpísala, ešte nevie ako prváčka nejaké písmenká, alebo teda mohla to aj podpísať, ale uprednostnila a vlastne na jej strane podpisu nakreslila nejaký ten svoj spôsob vyjadrenia sa slniečko miesto svojho mena a priezviska.

16. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

18. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Súd sa pri rozhodovaní zameril na zmenu pomerov od posledného rozhodovania súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností (rozsudok právoplatný dňa 13.04.2021) až do doby vyhlásenia rozsudku, teda do 25.10.2021 v zmysle § 26 Zákona o rodine. Pokiaľ otec ako hlavný dôvod zmeny považoval vyjadrenie maloletej, že chce byť rovnako u neho ako u matky, prípadne, že chce byť u neho viac času, toto sa súdu nepodarilo preukázať. Otec a matka mali v tomto smere opačné názory, avšak tým najobjektívnejším sa súdu javilo vyjadrenie maloletej pred kolíznou opatrovníčkou, kde neboli prítomní rodičia. Maloletá uviedla, že chce ponechať veci tak ako sú a nechce na tom nič meniť. Súd sa podrobne zaoberal aj ostatnými vyjadreniami otca, ktoré by mohli odôvodňovať zmenu rozhodnutia, a to,

že maloletá má u otca zázemie, pozná každý kút bytu a že matka menila bydlisko za posledné obdobie dvakrát. Argumenty otca neobstáli, keďže on sám sa vyjadril, že hľadá s maloletou nové bývanie a matka zmenila bydlisko najmä s ohľadom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, keďže sa presťahovala bližšie ku škole, s ktorou sama spočiatku nesúhlasila, ale v konaní o určenie základnej školy otcovi ustúpila. Ostatné pomery pokiaľ sa týka práce rodičov, maloletej, prípadne iných rozhodných skutočností zostali nezmenené.

Po vykonanom dokazovaní môže súd skonštatovať, že neboli zistené žiadne zmeny pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu pôvodného rozhodnutia súdu. Všetky tvrdenia otca tu boli už v čase posledného rozhodovania súdu v marci tohto roka (vyplývajúc zo zápisnice), dokonca už bola nastolená aj otázka návštevy ZŠ maloletou. Na základe uvedeného súd návrh otca zamietol.

20. Súd na záver poznamenáva, že by nič nebránilo k zmene rozhodnutia uplynutím krátkej doby od posledného rozhodnutia súdu, avšak je zrejmé, že pokiaľ uplynie dlhší čas, dá sa predpokladať zmena pomerov skôr ako tomu bude pokiaľ sa podá návrh necelé tri mesiace od právoplatnosti posledného rozhodnutia.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať

uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.